

Minnesanteckningar från Uppsala kommuns funktionsrättsråds sammanträde den 7 oktober 2022

Plats och tid:	Stadshuset Dag Hammarskjöld (Press & Vigsel) samt digitalt via Microsoft Teams, 09.00-12.00
Närvarande ledamöter:	Fredrik Larsson (Funktionsrätt Uppsala kommun), vice ordförande Astrid Mäkitalo (Funktionsrätt Uppsala kommun) Bo Östen Svensson (Funktionsrätt Uppsala kommun) Hans Richter (Funktionsrätt Uppsala kommun) Kerstin Angeldahl (Funktionsrätt Uppsala kommun) Marielle Sandstedt (Funktionsrätt Uppsala kommun) Pia Ek (Funktionsrätt Uppsala kommun) Kristina Solid (PBN) Viktoria Lautmann (UBN) Madeleine Andersson (KS) Per Eric Rosén (GSN) Anton Wallgren (IFN) Camilla Westerborn (ÄLN)
Övriga deltagare:	Nina Klinge-Nygård, hållbarhetsavdelningen, kommunledningskontoret Rosalind Göthberg, sekreterare, kommunledningskontoret Jeanette Nordin, brukarombud, vård- och omsorgsförvaltningen Michael Jestin, ombudsman, Funktionsrätt Uppsala kommun Karin Borgström, verksamhetsområdeschef nära vård och hälsa, Region Uppsala Eva Christiernin, ordförande äldrenämnden Margit Borgström, ledamot äldrenämnden Gunnel Borgegård, ersättare äldrenämnden Stig Rådahl, ledamot omsorgsnämnden Salem Sarsour, ledamot omsorgsnämnden Lena Florén, ersättare omsorgsnämnden
Utses att justera:	Madeleine Andersson
Justering:	Uppsala kommun använder sig av en avancerad elektronisk underskrift för justering av anteckningar och protokoll. Denna återfinns på protokollets sista sida.

1. Mötet öppnas

2. Val av justeringsperson

Uppsala kommuns funktionsrättsråd beslutar

- **att** utse Madeleine Andersson att tillsammans med mötets ordförande justera dagens minnesanteckningar.

3. Fastställande av föredragningslista samt föregående anteckningar

Uppsala kommuns funktionsrättsråd beslutar

- **att** lägga till en punkt om tillgänglighet i fullmäktigesalen under övriga frågor,
- **att** föredragningslistan därefter fastställs, samt
- **att** föregående anteckningar läggs till handlingarna.

4. Inledning

Fredrik Larsson, vice ordförande i funktionsrättsrådet samt mötets ordförande presenterar dagens tema som är hjälpmedel. Samtliga mötesdeltagare presenterar sig.

5. Tema: Hjälpmedel i Uppsala län – nuläge och önskat läge

5.1 Presentation

Karin Borgström, verksamhetsområdeschef nära vård och hälsa, Region Uppsala, berättar om regionen och kommunens arbete med hjälpmedel. Presentationen återfinns i **bilaga 1**.

5.2 Reflektioner från funktionsrätt Uppsala kommun

Michael Jestin, ombudsman Funktionsrätt Uppsala kommun, presenterar ett antal punkter gällande hjälpmedel som lyfts av föreningar som inte finns representerade i rådet:

- Rörelsehindrade barn och ungdomar saknar hjälpmedel på fritiden. Många upplever att de får stöd i skolan men på fritiden finns inte den hjälp som krävs för att de ska kunna ha ett aktivt fritidsliv. Fritidsbanken som lånar ut sport- och friluftsutrustning skulle kunna kompletteras med till exempel utrustning

för parasport och tandemcyklar för att även fungera som en resurs för personer med funktionsnedsättning.

- Det långsiktiga hälsoekonomiska perspektivet saknas ofta. Samhället tjänar i längden på att göra insatser som hjälper folk ha en meningsfull vardag i ett tidigare skede. Analysen kring detta behöver bli bättre vilket kan underlättas genom samordning mellan olika instanser.
- Det behövs mer hjälp och stöd vad gäller kognitiva hjälpmedel. Den tekniska utvecklingen går snabbt och föreningar hör ofta talas om hjälpmedel de kanske inte har tillgång till. Det behövs mer samarbete och dialog med brukare kring vilka hjälpmedel som finns och hur de fungerar.
- Arbetsituationen för de som arbetar med hjälpmedel är tuff. Förskrivare och reparatörer har ofta mycket att göra och det kan ta lång tid att få hjälp. Föreningarna har sympati för personalen men lyfter även att det här är något som medför negativa konsekvenser för de som behöver hjälpmedel.

5.3 Dialog, frågor och diskussion

I diskussionen lyfts bland annat följande:

- En viktig sak angående avgifter är att det ser väldigt olika ut mellan olika kommuner och regioner. Uppsala kommun har ingen avgift för hjälpmedel. I Region Uppsala betalas en avgift när ett hjälpmedel hämtas ut men det tillkommer inga löpande kostnader för hjälpmedlet. Andra kommuner och regioner kan ha månadskostnader som till slut leder till att brukare betalar mer för hjälpmedlet än vad det egentligen kostade att köpa in.
- Kommunen har ett stort ansvar vad gäller fritidsaktiviteter. Resurser som Fritidsbanken behöver ha material som passar personer med olika typer av funktionsnedsättningar, både fysiska och intellektuella. Samtidigt kan den typen av verksamhet inte anpassas efter alla individuella behov och det behövs därför fler olika insatser för att se till att alla kan ha en aktiv fritid.
- Förskrivningsprocessen kan ofta dra ut på tiden, det händer att man inte får svar eller hjälp inom den tid man egentligen har rätt till. Det är förståeligt att det kan hända saker som försenar processen men i de fallen är det viktigt att man åtminstone får återkoppling och blir informerad om att det tar längre tid och varför.
- Det medför stora problem för många när konsumentprodukter som exempelvis tyngdtäcken inte längre går att få som hjälpmedel. Många med funktionsnedsättning har ansträngd ekonomi och det är inte säkert att de själva kan köpa produkter bara för att de finns på marknaden. Det är därför viktigt att ta hänsyn till de individer som har behov av ett visst hjälpmedel när man fattar sådana beslut.
- Det är viktigt att hjälpmedel som inte längre används, till exempel för att någon bara behövde dem under en kortare period, lämnas tillbaka.
- Politisk enighet råder om att det behövs mer samordning men det är även viktigt att ta in synpunkter från funktionsrättsrörelsen och lyssna på de som faktiskt ska använda sig av hjälpmedlen.

- Det finns exempel på kommuner med lägenheter där man kan ”provbo” och testa olika hjälpmedel innan de förskrivs. Hjälpmedel och bostadsanpassning är till viss del olika frågor men kan överlappa och kombineras.
- Den höga belastningen på förskrivarna beror bland annat på att behovet har ökat men inte personalresurserna. Det märks även att arbetssituationen för många arbetsterapeuter har blivit sämre efter olika omorganiseringar, det är hög personalomsättning och personal flyttas runt vilket påverkar både brukare och personal negativt.
- Problem med exempelvis trasiga rullstolar kan leda till att personer blir fast i sina hem under längre perioder. Det finns idag ingen jour- eller akutverksamhet hos regionen men det är viktigt att sådant ändå går att lösa så snabbt som möjligt.
- Neuros årsrapport om hjälpmedel visar att 30% av de svarande i Uppsala har avstått från hjälpmedel för att de inte har råd (detta kan jämföras med riksnittet som är 22%). Rapporten pekar på att många i behov av hjälpmedel har låga inkomster och att höga hjälpmedelsavgifter därmed kan ställa till stora problem. Rapporten återfinns i **bilaga 2**.
- Kommunikationsbrister kring förändringar i verksamheten, ofta får man information när man får ett hjälpmedel förskrivet men informeras sedan inte om löpande förändringar.
- Viktigt att komma ihåg att syftet med hjälpmedel är att alla ska kunna leva sina liv på lika villkor. Individen behöver vara i fokus, det spelar mindre roll för brukare vem som ansvarar för vad gällande hjälpmedel – det viktiga är att det fungerar!

6. Rapport från Funktionsrätt Uppsala kommun

Michael Jestin, ombudsman Funktionsrätt Uppsala kommun, rapporterar från Funktionsrätts arbete. Presentationen med länkar återfinns i **bilaga 3**.

- Arvsfondsprojektet ”Jag gör politik” har avslutats med ett slutwebbinarium. Projektet har handlat om att skapa en dialogmodell för att göra det lättare för unga med psykisk ohälsa och/eller neuropsykiatrisk funktionsnedsättning att kunna delta i den politiska debatten. Webbinariet finns inspelat på Funktionsrätts youtubekanal, länk finns i presentationen, **bilaga 3**.
- Samverkansuppsatsen ”Ansökan om personlig assistans avslås därmed i sin helhet” har skrivits klart och presenterats. Resultaten ska följas upp tillsammans med vård och omsorgsförvaltningen. Länk till uppsatsen finns i presentationen, **bilaga 3**.
- Kommunrevisionen ska revidera kommunens LSS-verksamhet i förhållande till myndighetsutövning, i samband med detta har Funktionsrätt intervjuats.
- Funktionsrätts halvårsmöte för beslut om verksamhetsplan och budget kommer att hållas den 29 november.
- Ny handlingsplan för programmet för full delaktighet ska tas fram.

- Föreningsbidrag från omsorgsnämnden ska sökas i oktober men information om bidragen har ännu inte kommit ut, något som uppmärksammats av flera föreningar.
- Barnombudet i Uppsala län har spelat in ett poddavsnitt om NPF, skola och socialtjänst där bland andra Michael Jestin och Jeanette Nordin medverkar. Länk till poddavsnittet finns i presentationen, **bilaga 3**.

7. Rapport från brukarombudet

Jeanette Nordin, brukarombud, berättar om sitt arbete och presenterar sin årsrapport för 2021. Presentationen återfinns i **bilaga 4**.

I diskussionen kring årsrapporten lyfts bland annat:

- Kommunens kommunikatörer håller på att utbildas i att skriva lättläst.
- Det har funnits samverkansinsatser med syfte att öka delaktigheten som har runnit ut i sanden, till exempel mellan stadsbyggnadsförvaltningen och Funktionsrätt. Den sortens samverkan kräver ofta att det finns individer inom förvaltningen som initierar samverkan och möten med funktionsrättsrörelsen.
- Synskadades riksförbund i Uppsala län och Uppsala-Knivsta lämnar ofta synpunkter på detaljplaner men ser att de sällan får återkoppling samt att deras synpunkter inte tas i beaktande. Alla som lämnar synpunkter ska få återkoppling men i många fall är kommunens svar så pass innehållslösa att det är svårt för organisationerna att veta hur de ska arbeta vidare med dem.
- Det digitala utanförskapet blir till exempel tydligt hos de som inte använder smartphones eftersom enklare telefoner inte längre har talsyntes.

8. Rapport från nämnder

Utbildningsnämnden

Viktorija Lautmann berättar att utbildningsnämnden den 29 september fattade beslut om att höja beloppet för resursersättning för 2022 för elever med behov av särskilt stöd

Gatu- och samhällsmiljönämnden

Per-Eric Rosén berättar att nämnden har haft uppe frågan om barns möjlighet att tryggt ta sig till skolan, vilket även är relevant för personer med funktionsnedsättningar. Nämnden fortsätter följa frågan om elsparkcyklar men inget nytt har hänt vad gäller den.

Äldrenämnden

Camilla Westerborn berättar att nämnden har haft uppe frågan om ökad samverkan mellan regionen och kommunen vad gäller hjälpmedel.

9. Nästa möte

Funktionsrättsrådets nästa möte äger rum den 2 december. Arbetsutskottet arbetar med upplägget och återkommer med information om innehåll och tema. Eftersom det är rådets sista möte för mandatperioden kommer det även att hållas en utvärdering av hur arbetet i rådet har fungerat och hur det bör organiseras kommande mandatperiod.

10. Övriga frågor

- En återkommande fråga på mötet handlar om ersättning för daglig verksamhet - nivån på den, att det är en habiliteringsersättning istället för lön för det arbete som utförs samt ersättning för resor till och från den dagliga verksamheten. Det här är ett ämne som kan tas med till framtida rådsmöten.
- Det önskas bättre uppföljning av sådant som har varit uppe på rådets möten samt kontakt mellan funktionsrätt och de politiska representanterna även mellan möten. Bra att tydliggöra vem som fångar upp olika frågor och hur de ska återkopplas.
- Hans Richter lyfter frågan om tillgänglighet i kommunfullmäktigesalen. Salen är svår att komma in i och ta sig runt i för den som till exempel använder rullstol, rullator eller elscooter. Hissen ligger dåligt till och är svår att ta sig in i eftersom den är förskjuten från dörren. Det är även problem med hörselslingan på vissa ställen. Spärrarna utanför salen kan vara svåra att ta sig igenom för personer med kognitiva och intellektuella funktionsnedsättningar, det har hänt att personer har fastnat och blivit klämda. Salen uppfyller gällande regler men det räcker ändå inte för att alla ska kunna använda salen på lika villkor. Det krävs påtryckningar från politiken för att uppnå förändring.